

# POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOATACJI

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. *o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2056 t.j. z późn. zm.)

- zbieranie pojazdów wycofanych z eksploatacji mogą prowadzić wyłącznie przedsiębiorcy prowadzący punkty zbierania pojazdów i przedsiębiorcy prowadzący stacje demontażu,
- demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji może być prowadzony wyłącznie w stacjach demontażu.

## Obowiązki przedsiębiorców prowadzących stację demontażu

Zgodnie z art. 3 pkt 10 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji stacją demontażu to zakład prowadzący przetwarzanie, w tym demontaż obejmujący następujące czynności:

- usunięcie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów i substancji niebezpiecznych,
- wymontowanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji przedmiotów wyposażenia i części nadających się do ponownego użycia,
- wymontowanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów nadających się do odzysku lub recyklingu.

**Przedsiębiorcy prowadzący stacje demontażu pojazdów są zobowiązani do:**

- posiadania pozwolenia zintegrowanego lub innej decyzji w zakresie gospodarki odpadami wymaganej w związku z prowadzeniem stacji demontażu (pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów),
- prowadzenia ewidencji zaświadczeń o demontażu pojazdu, wydanych przez prowadzącego stację demontażu i przedsiębiorcę prowadzącego punkty zbierania pojazdów, z którymi zawarł umowę,
- prowadzenia ewidencji zaświadczeń o przyjęciu niekompletnego pojazdu, wydanych przez prowadzącego stację demontażu i przedsiębiorcę prowadzącego punkty zbierania pojazdów, z którymi zawarł umowę,
- prowadzenia ewidencji zaświadczeń potwierdzających odzysk i recykling, przekazanych przez przedsiębiorców prowadzących odzysk lub recykling,
- osiągnięcia poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio 95% i 85% pojazdów przyjętych do jego stacji demontażu rocznie.

Zgodnie z art. 28. ust. 1. ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. *o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U 2020 r. poz. 2056 t.j. z późn. zm.) przedsiębiorca prowadzący stację demontażu **jest obowiązany osiągać poziom odzysku i recyklingu** odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio **95% i 85%** masy pojazdów przyjętych do jego stacji demontażu rocznie.

Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu, który w roku kalendarzowym nie wykonał ww. obowiązku jest obowiązany do obliczenia i uiszczenia opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, obliczanej odrębnie w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku lub recyklingu.

**Opłatę za nieosiągnięcie** wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji **oblicza się jako iloczyn stawki opłaty i brakującej masy odpadów niezbędnej do osiągnięcia wymaganego poziomu odzysku lub recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji.**

Stawka opłaty wynosi:

- **0,05 zł** za każdy kilogram brakującej masy odpadów niezbędnej do osiągnięcia wymaganego poziomu odzysku lub recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, w przypadku gdy do osiągnięcia wymaganego poziomu **brakuje nie więcej niż 5%**;
- **0,1 zł** za każdy kilogram brakującej masy odpadów niezbędnej do osiągnięcia wymaganego poziomu odzysku lub recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, w przypadku gdy do osiągnięcia wymaganego poziomu **brakuje więcej niż 5%**.

W przypadku, gdy zaistnieje obowiązek uiszczenia opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji wówczas samodzielnie ustaloną opłatę doliczyć odsetki jak od zobowiązań podatkowych - art. 55 §1 ww. ustawy, należy wpłacić **na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego**

**SANTANDER BANK S.A.**

**40 1090 2718 0000 0001 4649 6843**

w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku, którego opłata dotyczy.

W przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca prowadzący stację demontażu, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie uiszczył opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji albo uiszczył opłatę w wysokości niższej od należnej, marszałek województwa wydaje decyzję, w której określa wysokość tej opłaty. Od w/w decyzji przysługuje Stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie.

### **Przed rozpoczęciem działalności z zakresu ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji to jest:**

- wprowadzający pojazdy,
- prowadzący punkty zbierania pojazdów,
- prowadzący stacje demontażu,
- prowadzący strzępiarki;

jest **obowiązany uzyskać wpis do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami**, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest obowiązany do posiadania pozwolenia zintegrowanego lub innej decyzji w zakresie gospodarki odpadami wymaganej w związku z prowadzeniem stacji demontażu (pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów).

Organem właściwym do wydania pozwolenia zintegrowanego lub innej decyzji w zakresie gospodarki odpadami wymaganej w związku z prowadzeniem stacji demontażu jest marszałek województwa; w przypadku gdy stacja demontażu położona jest na terenie zamkniętym, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne, organem właściwym jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

### **Sprawozdawczość:**

Instrukcje – krok po kroku system bdo – sprawozdawczość (hiperłącze <https://bdo.mos.gov.pl/instrukcje-krok-po-kroku-system-bdo/>)

Zgodnie z art. 76 pkt 1. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 poz. 699 t.j. z późn. zm.) podmioty obowiązane (przedsiębiorca prowadzący stację demontażu) do sporządzenia sprawozdań składają je **w terminie do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy** marszałkowi województwa **za pośrednictwem indywidualnego konta** w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (**BDO**). W przypadku trwałego zaprzestania wykonywania działalności przedsiębiorca sporządza i składa sprawozdania w terminie 7 dni od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 2056 t.j. z późn. zm.) przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest obowiązany do sporządzenia rocznego sprawozdania zawierającego informacje o:

- a) liczbie, markach, masie i roku produkcji pojazdów oraz masie pojazdów wycofanych z eksploatacji, przyjętych do stacji demontażu,
  - b) masie odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi, oraz przekazanych do odzysku, w tym recyklingu, a także masie przeznaczonych do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
  - c) masie odpadów poddanych unieszkodliwianiu lub przekazanych do unieszkodliwiania,
  - d) przedsiębiorcach, którym przekazano odpady do odzysku, w tym recyklingu, z podaniem firmy, siedziby i adresu,
  - e) przedsiębiorcach, którym przekazano odpady do unieszkodliwiania, z podaniem firmy przedsiębiorcy, oznaczenia jego siedziby i adresu,
  - f) osiągniętym w danej stacji demontażu poziomie odzysku i recyklingu,
  - g) wysokości należnej opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu
- przedsiębiorcy prowadzącego strzępiarkę, o której mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – informacje o:
    - a) wynikach próby strzępienia odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, jeżeli w roku, którego dotyczy sprawozdanie przeprowadzono próby strzępienia odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
    - b) masie odpadów przeznaczonych do recyklingu, odzysku energii oraz unieszkodliwiania, powstałych ze strzępienia odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji;

Dokumenty, na podstawie których sporządza się sprawozdanie powinny być przechowywane przez okres 5 lat.

Osiągnięty w danej stacji demontażu poziom odzysku i recyklingu, oblicza się w sposób określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 października 2010 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U. z 2010 r. Nr 202 poz. 1430).

Listę istotnych elementów pojazdu kompletnego określa *Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie listy istotnych elementów pojazdu kompletnego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1240).

Sposób unieważnienia dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydawanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji określa *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie sposobu unieważnienia dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydawanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji* (Dz. U. z 2010 r. Nr 75, poz. 476).

## WPROWADZAJĄCY POJAZDY

Zagadnienia dotyczące wprowadzania na terytorium Polski pojazdów reguluje ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 2056).

Zgodnie z art. 3 pkt 14 ww. ustawy przez **wprowadzającego pojazd** rozumie się przedsiębiorcę będącego producentem pojazdu lub przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie wewnątrzwspólnotowego nabycia lub importu.

Natomiast przez pojazdy rozumie się: pojazdy samochodowe zaliczone do kategorii M1 lub N1, określonych w przepisach o ruchu drogowym, oraz motorowery trójkołowe zaliczone do kategorii L2e, określonych w przepisach o ruchu drogowym (art. 3 pkt 4 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji).

Wprowadzenie na terytorium kraju następuje z dniem:

1. Wydania pojazdu z magazynu lub przekazania innemu podmiotowi - w przypadku pojazdu wyprodukowanego na terytorium kraju;
2. Dopuszczenia pojazdu do obrotu na terytorium kraju - w przypadku importu;
3. Wystawienia faktury albo przywozu pojazdu na terytorium kraju - w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia.

Wprowadzający pojazd, który wprowadza na terytorium kraju **nie więcej niż 1000 pojazdów w ciągu roku kalendarzowego**, jest obowiązany zapewnić sieć obejmującą co najmniej trzy stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów, w tym co najmniej jedną stację demontażu, położone w różnych miejscowościach na terytorium kraju.

Wprowadzający pojazd zapewniający sieć na podstawie umów z przedsiębiorcami prowadzącymi stacje demontażu jest obowiązany do ich zawarcia w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Umowy określają w szczególności warunki:

- 1) przyjmowania pojazdów wycofanych z eksploatacji przez stację demontażu;
- 2) finansowania przez wprowadzającego pojazd kosztów gospodarowania odpadami pochodzącymi z pojazdów wycofanych z eksploatacji, w szczególności z pojazdów wycofanych z eksploatacji nieposiadających wartości rynkowej lub o wartości rynkowej ujemnej, w sposób zapewniający osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu, uwzględniając liczbę pojazdów wprowadzonych na terytorium kraju przez danego wprowadzającego pojazd.

**Wprowadzający pojazd, który nie zapewnił sieci w roku kalendarzowym, jest obowiązany bez wezwania do obliczenia i uiszczenia opłaty za brak sieci.** Obowiązek obliczenia opłaty za brak sieci powstaje na koniec roku kalendarzowego. Wprowadzający pojazd jest zwolniony z opłaty za brak sieci, jeżeli nie zapewnił sieci przez okres nie dłuższy niż 21 dni w ciągu roku kalendarzowego.

Opłatę za brak sieci należy wpłacić w terminie do **31 marca za rok poprzedni**, na rachunek bankowy [Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej](#).

Wysokość opłaty za brak sieci oblicza się według wzorów określonych w załączniku do ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Do obliczenia opłaty zastosowanie mają opłata stała za brak sieci oraz stawka opłaty za brak sieci określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie wysokości opłaty za brak sieci zbierania pojazdów (Dz.U. z 2016 r. poz. 2085).

**Maksymalna wysokość opłaty stałej za brak sieci wynosi 12 000 zł.**

## **Wymagane dokumenty:**

Marszałek województwa właściwy do przyjęcia rocznego sprawozdania:

- ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania wprowadzającego,
- mazowieckiego w przypadku braku siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium kraju.

**Sprawozdania roczne należy składać  
w terminie do 15 marca za rok poprzedni.**

Wprowadzający pojazdy składa **roczne sprawozdanie** zawierające informacje, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 ustawy o odpadach, tj:

- 1) w zakresie danych identyfikujących podmiot:
  - a) numer rejestrowy,
  - b) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby,
  - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany, a w przypadku wprowadzającego baterie lub akumulatory – także europejski numer identyfikacji podatkowej, o ile został nadany;
- 2) w zakresie pojazdów informacje o:
  - a) liczbie pojazdów wprowadzonych na terytorium kraju w ciągu roku,
  - b) liczbie dni, w których do zapewnienia sieci zbierania pojazdów brakowało kolejnych stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów,
  - c) wysokości należnej opłaty za brak sieci zbierania pojazdów;

### **Uwaga!**

**Do działu III wniosku o wpis do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami dołącza się:**

**dział II tabelę 1 (dotyczący przedsiębiorcy wprowadzającego na terytorium kraju produkty) oraz dział V tabelę 1 (dotyczący wprowadzającego baterie lub akumulatory).**

**Wprowadzający pojazd jest jednocześnie wprowadzającym na rynek krajowy produkty typu: oleje, opony, preparaty smarowe oraz wprowadzającym baterie i akumulatory.**

Zgodnie z art. 2 pkt 9c ustawy z dnia 11 maja 2001 r. *o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz opłacie produktowej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1903 t.j.) przepisom ustawy podlegają produkty wymienione w załączniku nr 4a do ustawy, w tym te z nich, które stanowią część składową lub przynależność produktów stanowiących przedmiot importu produktów wewnątrzspółnotowego nabycia produktów.

W przypadku importu lub wewnątrzspółnotowego nabycia pojazdów CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ są m.in. objęte powyższą ustawą oleje smarowe, w silniku i skrzyni biegów oraz opony na kołach, natomiast przynależność stanowi opona na kole zapasowym. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ww. ustawy w przypadku importu produktów uważa się, że przedsiębiorca wprowadza na terytorium kraju produkty w dniu ich dopuszczenia do obrotu na terytorium Unii Europejskiej, natomiast zgodnie z art. 3 ust. 6a w przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia produktów, w dniu wystawienia faktury potwierdzającej wewnątrzspółnotowe nabycie produktów. W obu przypadkach dotyczy to również produktów, których części składowe podlegają przepisom ww. ustawy.

Z kolei zgodnie z art. 6 pkt 22 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1113 t.j.) wprowadzającym baterie i akumulatory jest przedsiębiorca, który wykonuje działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu baterii lub akumulatorów, w tym ZAMONTOWANYCH W SPRZĘCIE LUB POJAZDACH, po raz pierwszy na terytorium kraju. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 i 3 wprowadzanie do obrotu baterii lub akumulatorów na terytorium kraju następuje z dniem wystawienia faktury potwierdzającej wewnątrzspółnotowe nabycie lub w przypadku importu, z dniem przywozu baterii lub akumulatorów na terytorium kraju.

W związku z powyższym należy uznać, że wprowadzanie na terytorium kraju pojazdów zawierających opony lub oleje, które stanowią część składową lub przynależność tych pojazdów oraz wyposażonych w baterie lub akumulatory zamontowane w tych pojazdach jest tym samym wprowadzaniem na terytorium Polski opon, olejów, baterii lub akumulatorów.

## Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. *o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2056 t.j.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2010 r. *w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U. z 2010 r. Nr 202 poz. 1430).
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 20 czerwca 2018 r. *w sprawie listy istotnych elementów pojazdu kompletnego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1240).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 kwietnia 2010 r. *w sprawie sposobu unieważnienia dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydawanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji* (Dz. U. z 2010 r. Nr 75, poz. 476).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. *w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U. z 2005 Nr 143, poz. 1206).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. *w sprawie wysokości za brak sieci zbierania pojazdów* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2085).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2022 poz. 699 t.j. z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. *o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz opłacie produktowej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1903 t.j.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1113 t.j.)

Aktualny "Wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu pojazdów oraz punkty zbierania pojazdów" dostępny jest w artykule "Wykaz stacji demontażu pojazdów" w dziale Wykazy i rejestry w menu Ochrona Środowiska.

## Kontakt:

**Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie**

**Departament Ochrony Środowiska**

**Biuro Gospodarki Odpadami**

**ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn**

- Sylwia Angielczyk, tel. 89/ 512 54 68 (powiat: bartoszycki, giżycki, nidzicki, nowomiejski, olecki, węgorzewski)
- Kamila Młynarz, tel. 89/ 512 54 46 (powiat: działdowski, iławski, ostródzki)
- Joanna Kuczyńska, tel. 89/ 512 54 55 (powiat: kętrzyński, lidzbarski, olsztyński)
- Patrycja Miecznikowska, tel. 89/ 512 54 81 (powiat: braniewski, elbląski, M. Elbląg, gołdapski)
- Ewa Dzierżęcka, tel. 89/ 512 54 98 (powiat: M. Olsztyn)
- Barbara Grześkiewicz, tel. 89/ 512 58 03 (powiat: etcki, mrągowski, piski, szczycieński)